

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupeného Mgr. Alenou Holubkovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Revoluční 762/13, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2017, č. j. 4 Az 20/2016 – 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 4. 2016, č. j. OAM-613/ZA-ZA04-ZA04-2015, neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu; Městský soud v Praze usnesením ze dne 31. 5. 2017, č. j. 4 Az 20/2016 – 31, řízení zastavil.

[2] V napadeném usnesení městský soud konstatoval, že v průběhu řízení obdržel sdělení Policejního prezidia ČR, Odboru mezinárodní policejní spolupráce ze dne 18. 5. 2017, z něhož vyplývá, že žalobce byl dne 16. 5. 2017 na základě mezinárodního zatýkacího rozkazu zadržen ve Slovinsku, ve městě Portorož. V důsledku uvedené skutečnosti městský soud řízení zastavil na podkladě ustanovení § 33 písm. c) zákona o azylu, dle něhož *soud řízení zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení vstoupil na území jiného státu.*

[3] Usnesení městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, v níž uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že zastavením řízení dle § 33 písm. c) zákona o azylu bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces a že uvedené ustanovení je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, o čemž svědčí i to, že k tomuto ustanovení dosud neexistuje žádná publikovaná judikatura Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel poukazuje konkrétně na porušení čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Lisitina“), neboť z pravomoci soudu nesmí být bezdůvodně vyloučeno přezkoumání rozhodnutí týkající se základních práv a svobod, jímž dle stěžovatele napadené rozhodnutí bylo. Stěžovatel má za to, že měl městský soud povinnost předložit věc k posouzení Ústavnímu soudu, v souladu s čl. 95 odst. 2 Ústavy.

Postup městského soudu stěžovatel považuje za ryze formalistický, odepírající mu spravedlnost a právo na spravedlivý proces, neboť jeho žalobní tvrzení ve věci neudělení mezinárodní ochrany potvrzují rozsáhlé, jím předložené důkazy, včetně videozáznamu a článku z novin. Zdůrazňuje, že skutečnosti obsažené v těchto důkazech jsou potvrzené i Výroční zprávou organizace *Human Rights Watch*, Rusko 2015, informací organizace *Freedom House*, Svoboda ve světě – Rusko 2015 a Výroční zprávou *Amnesty International* 2014/2015 – Ruská federace a Zprávou o dodržování lidských práv za rok 2014 – Ruská federace, Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických. Uvedené je dle přesvědčení stěžovatele důležitou skutečností, zdůrazňující potřebu zásadního individuálního přístupu v jeho věci. Má tedy za to, že městský soud měl v jeho případě rozhodnout meritorně; krátkodobý vstup na území jiného státu během azylového řízení není překážkou takového rázu, aby bránila věcnému rozhodnutí žaloby.

[5] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s důvody zastavení řízení dle napadeného usnesení, neboť to je podloženo sdělením příslušného policejního orgánu. Zároveň zdůraznil, že stěžovatel důvod zastavení řízení v kasační stížnosti ani nezpochybnil; důvody kasační stížnosti směřují převážně proti správnému rozhodnutí, a nikoliv proti napadenému usnesení a kasační stížnost se tak opírá o „jiné důvody“ (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), než důvody uvedené v § 103 s. ř. s. Proto by na ní mělo být nahlíženo jako na nepřijatelnou.

[6] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti [s tvrzením žalovaného, že kasační námitky vybočují z okruhu důvodů pro podání kasační stížnosti (§ 103 s. ř. s.) nelze souhlasit, neboť stěžovatel argumentuje důvodem obsaženým v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jestliže namítá, že řízení o správní žalobě bylo nezákonně zastaveno namísto meritorního projednání věci] se Nejvyšší správní soud, ve smyslu § 104a s. ř. s., zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[7] S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti je soudní ochrana stěžovatelům již poskytována individuálním projednáním jejich věcí na úrovni krajského (městského) soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatelů a je podmíněn již zmíněným přesahem jejich vlastních zájmů. Zákonný pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý pojem. Jeho výklad byl podán například v usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), podle kterého „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“ Z tohoto pohledu bylo tedy nahlíženo na jednotlivé uplatněné kasační důvody.

[8] Úvodem je třeba upozornit, že stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje vnitřně rozpornou argumentaci. Na straně jedné shledává nesoulad § 33 písm. c) zákona o azylu s ústavním pořádkem, v důsledku čehož měl městský soud řízení přerušit a předložit návrh na zrušení uvedeného ustanovení Ústavnímu soudu, na straně druhé však zaujímá názor, že ve věci mělo být rozhodnuto meritorně, neboť má za to, že krátkodobý vstup na území jiného státu během azylového řízení není překážkou takového rázu, aby bránila věcnému rozhodnutí.

pokračování

[9] K problematice zastavení řízení před soudem dle § 33 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud již dříve opakovaně vyjádřil. V rozsudku ze dne 4. 9. 2008, č. j. 3 Azs 40/2008 – 67, uvedl, že „[p]odle § 33 zákona o azylu soud řízení zastaví, jestliže a) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení zemřel, b) nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany (žalobce), c) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení neoprávněně vstoupil na území jiného státu, d) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) bylo v průběhu řízení uděleno státní občanství České republiky, nebo e) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) se nezdržuje v místě hlášeného pobytu a jeho změnu soudu neoznámil. Díky uvedenému ustanovení zákona o azylu (soud řízení zastaví) neposkytuje možnost volby procesního postupu v případě nastoupení některé z těchto předpokládaných okolností; soud má v takové situaci řízení zastavit.“ Z rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j. 7 Azs 66/2009 – 74, se podává, že „[n]eoprávněný vstup [žadatele o mezinárodní ochranu] na území jiného státu [v průběhu řízení před soudem] jako podmínka pro zastavení řízení o žalobě je vždy objektivní skutečností.“ Ke smyslu ustanovení § 33 písm. c) zákona o azylu se pak zdejší soud vyslovil v rozsudku ze dne 25. 2. 2004, č. j. 2 Azs 16/2004 – 45, kde uvedl, že „[v] případě zjištění takové skutečnosti, § 33 písm. c) zákona o azylu ukládá soudu povinnost v tomto případě řízení zastavit. „Smyslem ustanovení § 33 zákona o azylu je umožnit soudům nezabývat se meritorně azylovými návrhy těch účastníků, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů veřejné moci České republiky a kteří již pravděpodobně nejsou ani v dosahu jurisdikce České republiky.“ (zvýraznění v citovaných judikátech bylo doplněno). Ačkoliv citovaná judikatura zdejšího soudu byla vydána před účinností zákona č. 314/2015 Sb., jímž došlo v bodě 85. k novelizaci § 33 písm. c) zákona o azylu (slovo „neoprávněně“ bylo vypuštěno), lze ji plně vztáhnout i na současný právní stav. Dle důvodové zprávy této novely změny v ustanovení § 33 (důvody pro zastavení řízení před soudem) odráží obdobné změny v § 25 (důvody pro zastavení řízení před správním orgánem); § 33 písm. c) koresponduje s § 25 písm. h) zákona o azylu. Posledně uvedené ustanovení je pak odrazem § 49a odst. 2 citovaného zákona, dle kterého *žadatel o udělení mezinárodní ochrany není oprávněn po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany opustit území*; jestliže jsou opuštěni území a vstup na území jiného státu neoprávněně, je explicitní uvedení „neoprávněnosti“ u jednotlivých ustanovení nadbytečně duplicitní. Vypuštěním tohoto slova se tak obsah normy uvedené v § 33 písm. c) zákona o azylu nezměnil. Lze tak uzavřít, že procesní postup postupu městského soudu plně koresponduje s ustálenou judikaturou zdejšího soudu.

[10] I druhá kasační námitka stěžovatele již byla judikaturou zdejšího soudu řešena. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j. 7 Azs 66/2009 – 71, zdejší soud neakceptoval návrh na předložení věci Ústavnímu soudu k posouzení konformity § 33 písm. c) a h) zákona o azylu s čl. 36 odst. 2 Listiny, neboť upozornil, že *„jde o ustanovení, která jsou svým způsobem sankčními, jež postihují případy, kdy žadatel o udělení mezinárodní ochrany v průběhu řízení neoprávněně vstoupil na území jiného státu.“* Právní úprava tedy právo na soudní přezkum rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany zaručuje, nicméně stěžovatel se o tuto možnost připravil vlastní vinou, v důsledku svého protiprávního jednání.

[11] Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje odpověď na všechny přípustné kasační námitky. Za situace, kdy Nejvyšší správní soud neshledal odklon od judikatury ze strany městského soudu, ani neshledal jeho závažné procesní pochybení, nelze než uzavřít, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[12] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost nepřijatelnou; proto ji podle § 104a s. ř. s. usnesením odmítl.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu